

Lodz University of Technology

mgr inż. Paweł Adamski

Promotor: dr hab. inż. Paweł Olejnik, prof. uczelni

Tytuł przewodu doktorskiego:

Analysis of the impact of a supercapacitor on electrically driven wheeled vehicles

Analiza wpływu zastosowania superkondensatora w pojazdach kołowych z napędem elektrycznym

13.06.2023, Łódź

Plan prezentacji

1
O autorze

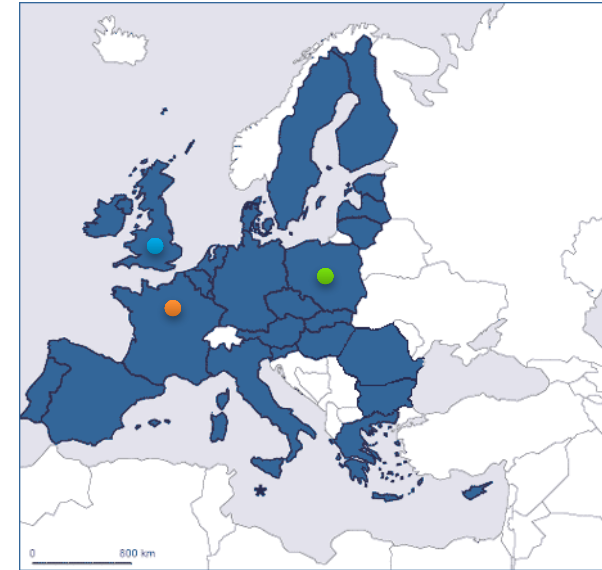
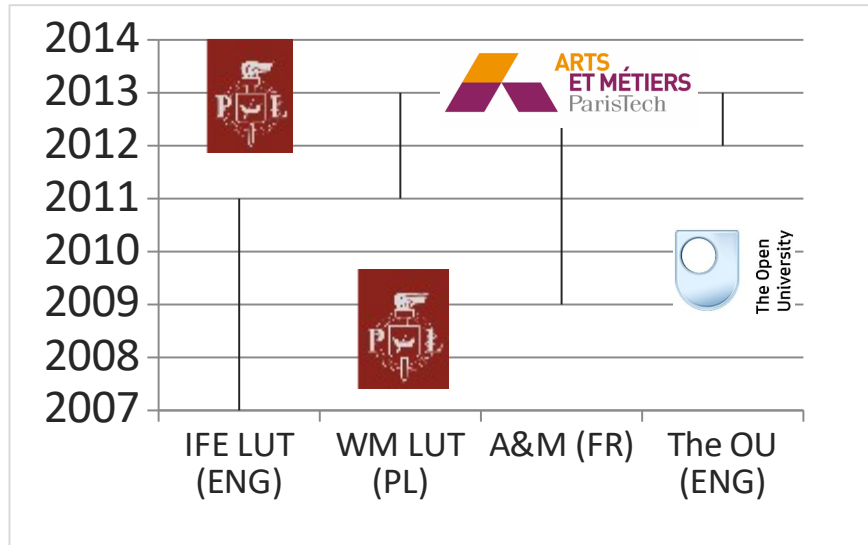
2
Motywacja

3
Realizacja

4
Wyniki

Czas na pytania i dyskusję na końcu prezentacji

Wykształcenie

Praca naukowa:

- 2015 – 2023 – Przygotowywanie **Doktoratu** na Politechnice Łódzkiej p.t.: „Analiza wpływu zastosowania superkondensatora w pojazdach kołowych z napędem elektrycznym”

Dyplomy:

- 2013 – **Magister Inżynier** – Technologia Budowy Maszyn – PŁ [PI]
- 2013 – **Ingénieur grade master** – Arts et Métiers Paristech (ENSAM) [Fr]
- 2011 – **Inżynier** – Mechanical Engineirng & Applied Computer Science – IFE – PŁ [Eng]

Motywacja

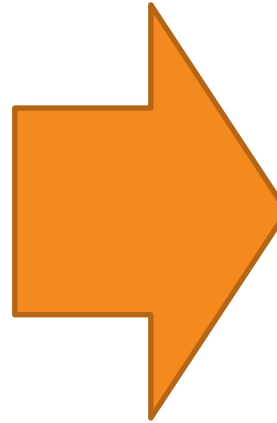
Dlaczego elektromobilność?

Dlaczego superkondensator?

Czyli co warto wiedzieć...

Dlaczego elektromobilność?

1. Mniejsza emisja CO₂
2. Przesunięcie emisji spalin do elektrowni/elektrociepłowni – dalej od ludzi.
3. Użycie surowców nieropopochodnych do napędu pojazdów (transport)

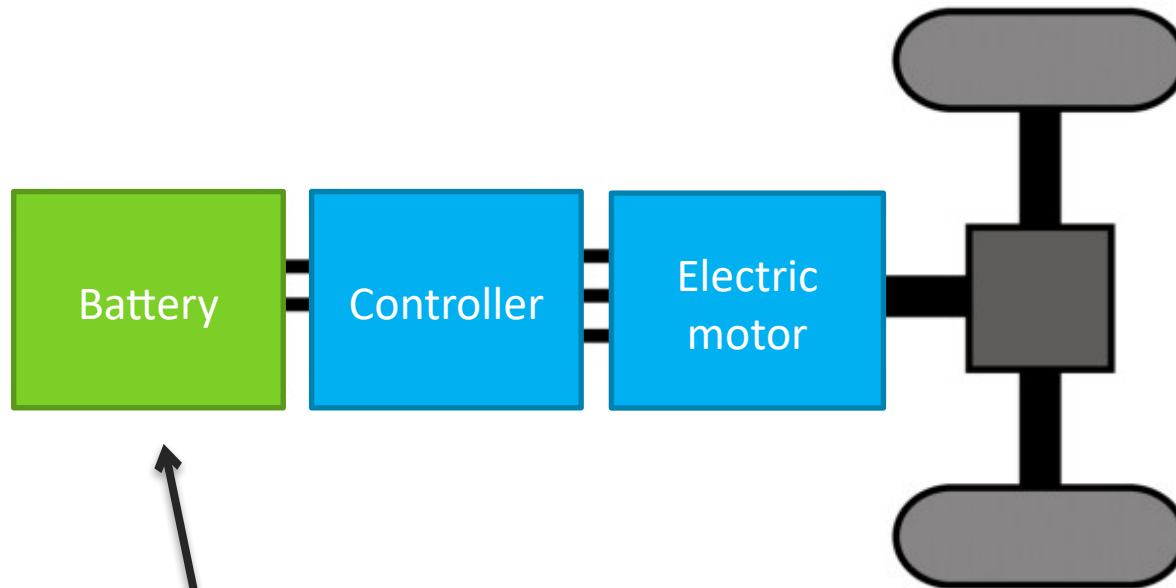
Ekologia!

**Zrównoważony
rozwój!**

**Niezależność
ekonomiczna kraju**

Dlaczego superkondensatory?

Typowy pojazd elektryczny

~ 42% wartości pojazdu

Dlaczego superkondensatory? Dlaczego z Li-ion?

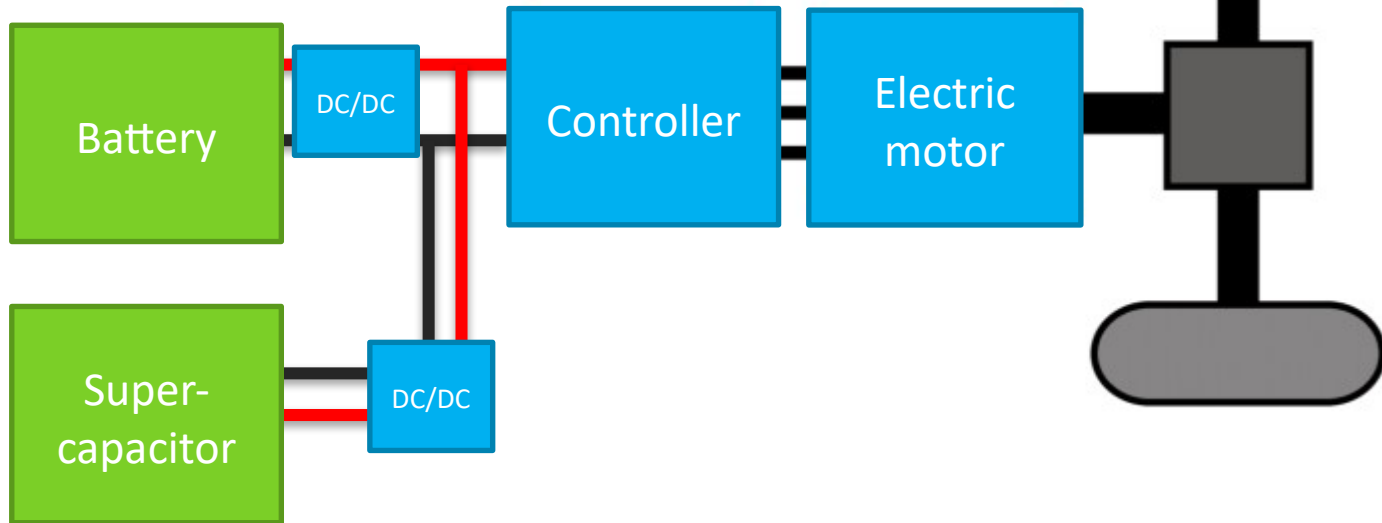
	W/kg	Wh/kg
Bateria li-ion	208 – 1044	35 – 170
Superkondensator	390 – 5695	2,3 – 12,1

Zatem: **Warto robić HESS (Hybrid Energy Storage System) z baterii li-ion oraz superkondensatorów**

Źródło: A. Burke, M. Miller / Journal of Power Sources 196 (2011) 514–522

Jak dołączyć superkondensatory?

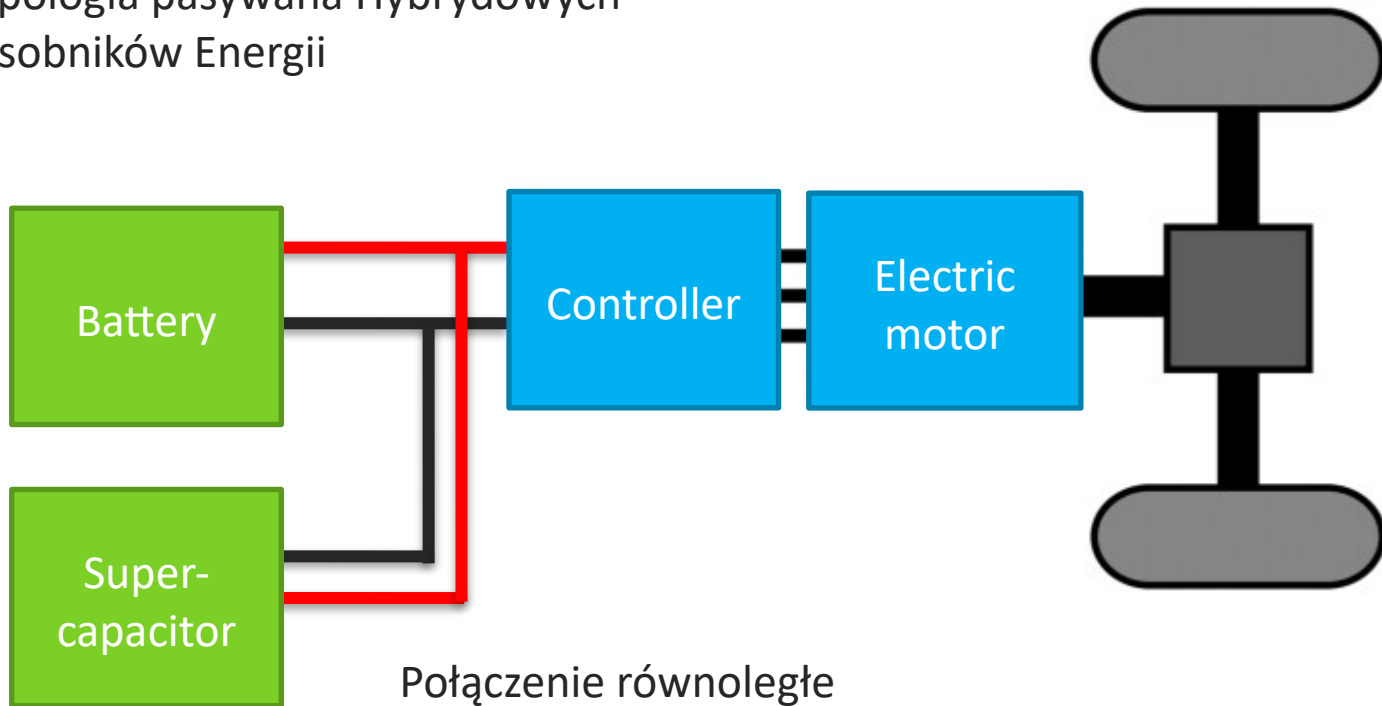
Wysoka gęstość energii
[kWh/kg] oraz [kWh/l]
Główny magazyn energii

Wysoka gęstość mocy [kW/kg]
oraz [kW/l]
Pomocniczy magazyn energii

Jak dołączyć superkondensatory?

Topologia pasywna Hybrydowych
Zasobników Energii

- **Jak dobrać pojemność?**
- **Czy eksperyment drogowy pokaże to samo co symulacja komputerowa?**
- **Czy można osiągnąć korzyść dla żywotności baterii dzięki zastosowaniu Superkondensatora?**

Rozprawa doktorska:
**Analiza wpływu zastosowania
superkondensatora w pojazdach
kołowych z napędem elektrycznym**

Realizacja

- samochód elektryczny
- superkondensator
- badania symulacyjne
- badania HiL

Teza

Możliwe jest wydłużenie czasu eksploatacji bateryjnych pojazdów elektrycznych dzięki zastosowaniu superkondensatora jako pomocniczego zasobnika energii, z dodatkowym korzystnym efektem ekonomicznym.

Samochód elektryczny

- Silnik trójfazowy asynchroniczny
- 102,4 V
- 10,24 kWh
- Zasięg do 70 km
- Baterie LiFePO₄

Superkondensator

Producent: LS Mtron Ltd. (Korea)
Dystrybutor: Dacpol (Warszawa)

Wymiary: 720 x 405 x 226 mm
Masa: 55 kg

1. Primary specification

Part number	Capacitance (F)	Resistance DC (m Ω)	Max. Current (A, 1s) ¹	Leakage Current (mA)
LSUM 129R6C 0062F EA	62	13.2	2,200	< 27

2. Power & Energy

Part number	Usable Specific Power, P_d (W/kg)	Impedance Match Specific Power, P_{max} (W/kg)	Energy Density (Wh/kg)	Stored Energy (Wh)
LSUM 129R6C 0062F EA	2,700	5,700	2.6	144.6

Superkondensator

Jaka pojemność?

Taka, żeby pomieścić energię kinetyczną samochodu
@ 100 km/h \equiv 225 Wh

... na podstawie poniższego wzoru:

$$E_k = \frac{1}{2}mv_{\max}^2$$

Gdzie:

E_k – energia kinetyczna rozpędzonego pojazdu

m – masa pojazdu

v_{\max} – maksymalna prędkość pojazdu

Model matematyczny samochodu

$$a = \frac{\left(\frac{F_{\text{mot}}}{\eta_{\text{mech}}} - F_{\text{resist}} \right) \frac{r^2}{k^2}}{J_{\text{eq}}}$$

$$F_{\text{resist}} = F_{\text{grade}} + F_{\text{aero}} + F_{\text{wheel}}$$

a – przyspieszenie pojazdu [m/s^2]

F_{mot} – siła napędowa [N]

η_{mech} – sprawność mechaniczna przeniesienia napędu

r – promień koła pojazdu [m]

k – całkowity współczynnik redukcji

J_{eq} – zredukowany do ruchu prostoliniowego moment bezwładności [kg m^2]

F_{resist} – suma sił oporu [N]

F_{grade} – opór wzniesienia [N]

F_{aero} – opór aerodynamiczny [N]

F_{wheel} – opór kół [N]

Model matematyczny silnika

$$\tau_{\text{mot}} = \tau_{\text{demand}} + \tau_{\text{spin loss}} + J_{\text{mot}} \frac{d\omega_{\text{mot}}}{dt}$$

$$P_{\text{elec}} = \frac{P_{\text{mech}}}{\eta_{\text{mot}}} = \frac{\tau_{\text{mot}} \omega_{\text{mot}}}{\eta_{\text{mot}}(\tau_{\text{mot}}, \omega)}$$

$$I_{\text{mot}} = \frac{P_{\text{elec}}}{U_{\text{terminal}}}$$

τ_{mot} – moment obrotowy silnika [Nm]

τ_{demand} – zapotrzebowanie pojazdu na moment obrotowy [Nm]

$\tau_{\text{spin_loss}}$ – moment obrotowy oporów silnika [Nm]

J_{mot} – moment bezwładności silnika [kg m²]

ω_{mot} – prędkość obrotowa silnika [rad/s]

P_{elec} – moc elektryczna [W]

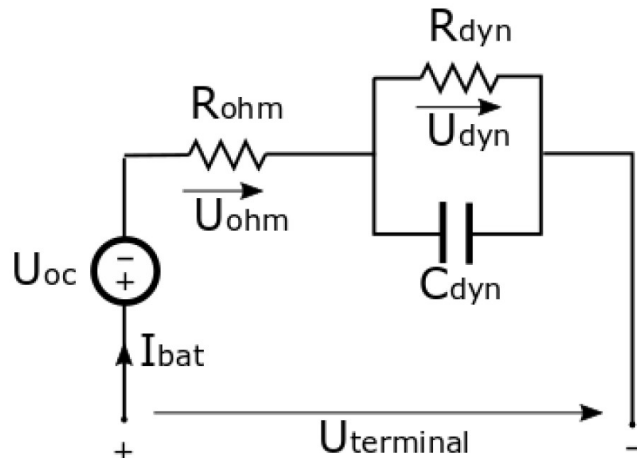
P_{mech} – moc mechaniczna [W]

η_{mot} – sprawność elektryczna silnika

I_{mot} – Prąd silnika [A]

U_{terminal} – napięcie szyny DC pojazdu [V]

Model matematyczny akumulatora

$$U_{\text{terminal}} = U_{\text{oc}} + U_{\text{ohm}} + U_{\text{dynamic}}$$

$$\frac{dU_{\text{terminal}}}{dt} + \frac{U_{\text{terminal}}}{R_{\text{dyn}}C_{\text{dyn}}} = R_{\text{ohm}} \frac{dI_{\text{bat}}}{dt} + \frac{R_{\text{dyn}} + R_{\text{ohm}}}{R_{\text{dyn}}C_{\text{dyn}}} I_{\text{bat}} + \frac{U_{\text{oc}}}{R_{\text{dyn}}C_{\text{dyn}}}$$

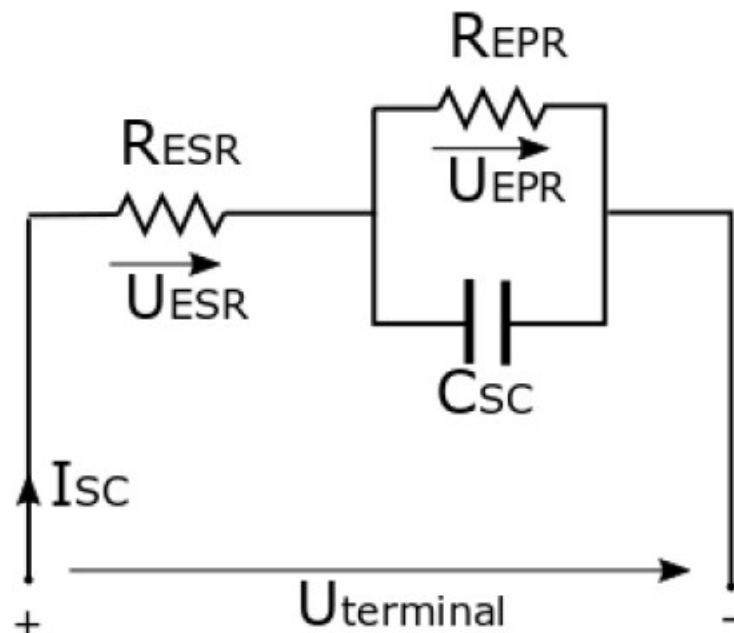
$$\text{SOC}(t) = \text{SOC}(t_0) + \frac{1}{3600\text{Cap}_{\text{Ah}}} \int_{t_0}^t I_{\text{bat}}(t) \eta_{\text{bat}}(\text{SOC}, T, \text{sign}(I_{\text{bat}}(t))) dt$$

SOC – Stan naładowania akumulatora (ang. State Of Charge)

Cap_{Ah} – pojemność akumulatora [Ah]

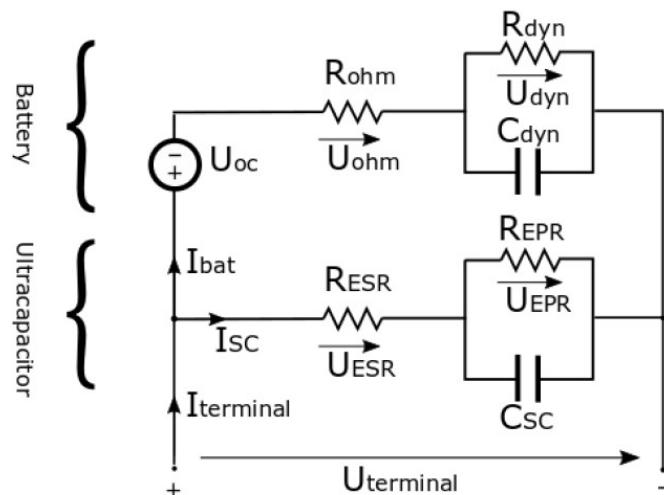
T – temperatura akumulatora [°C]

Model matematyczny superkondensatora

$$\frac{dU_{terminal}}{dt} + \frac{U_{terminal}}{C_{sc}R_{EPR}} = R_{ESR} \frac{dI_{sc}}{dt} + \frac{R_{ESR} + R_{EPR}}{C_{sc}R_{EPR}} I_{sc}$$

Model matematyczny HESS

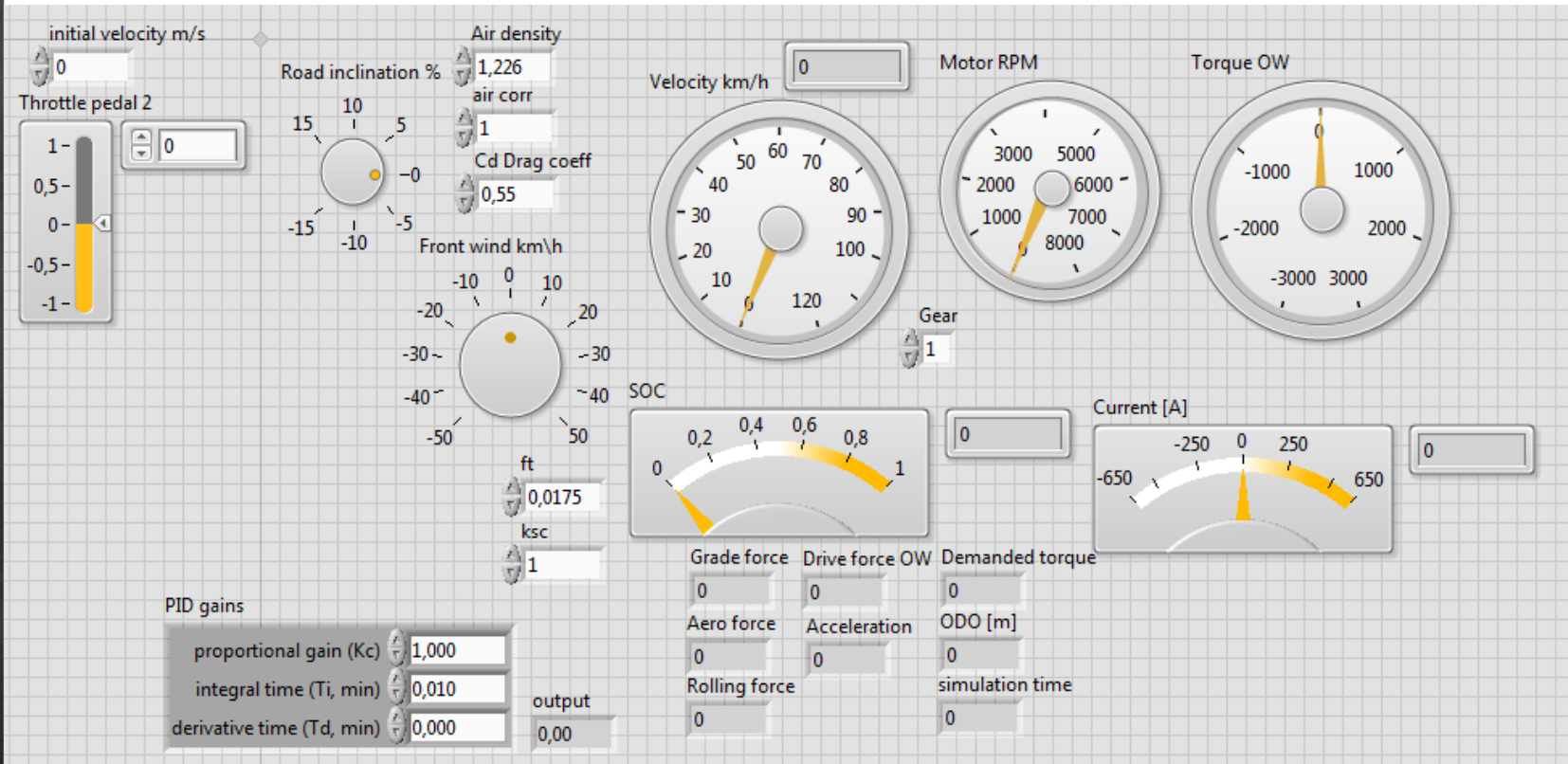
$$\frac{dU_{\text{terminal}}}{dt} + \alpha_1 U_{\text{terminal}} = \alpha_2 \frac{dI_{\text{SC}}}{dt} + \alpha_3 I_{\text{SC}} + \alpha_4 \frac{dI_{\text{bat}}}{dt} + \alpha_5 I_{\text{bat}} + \alpha_6$$

Dla którego stałe przybierają następujące wartości:

$$\alpha_1 = \frac{R_{\text{dyn}} + R_{\text{EPR}}}{(C_{\text{dyn}} + C_{\text{SC}})R_{\text{EPR}}R_{\text{dyn}}}, \quad \alpha_2 = \frac{C_{\text{SC}}R_{\text{ESR}}}{C_{\text{SC}} + C_{\text{dyn}}}, \quad \alpha_3 = \frac{R_{\text{ESR}} + R_{\text{EPR}}}{(C_{\text{dyn}} + C_{\text{SC}})R_{\text{EPR}}},$$

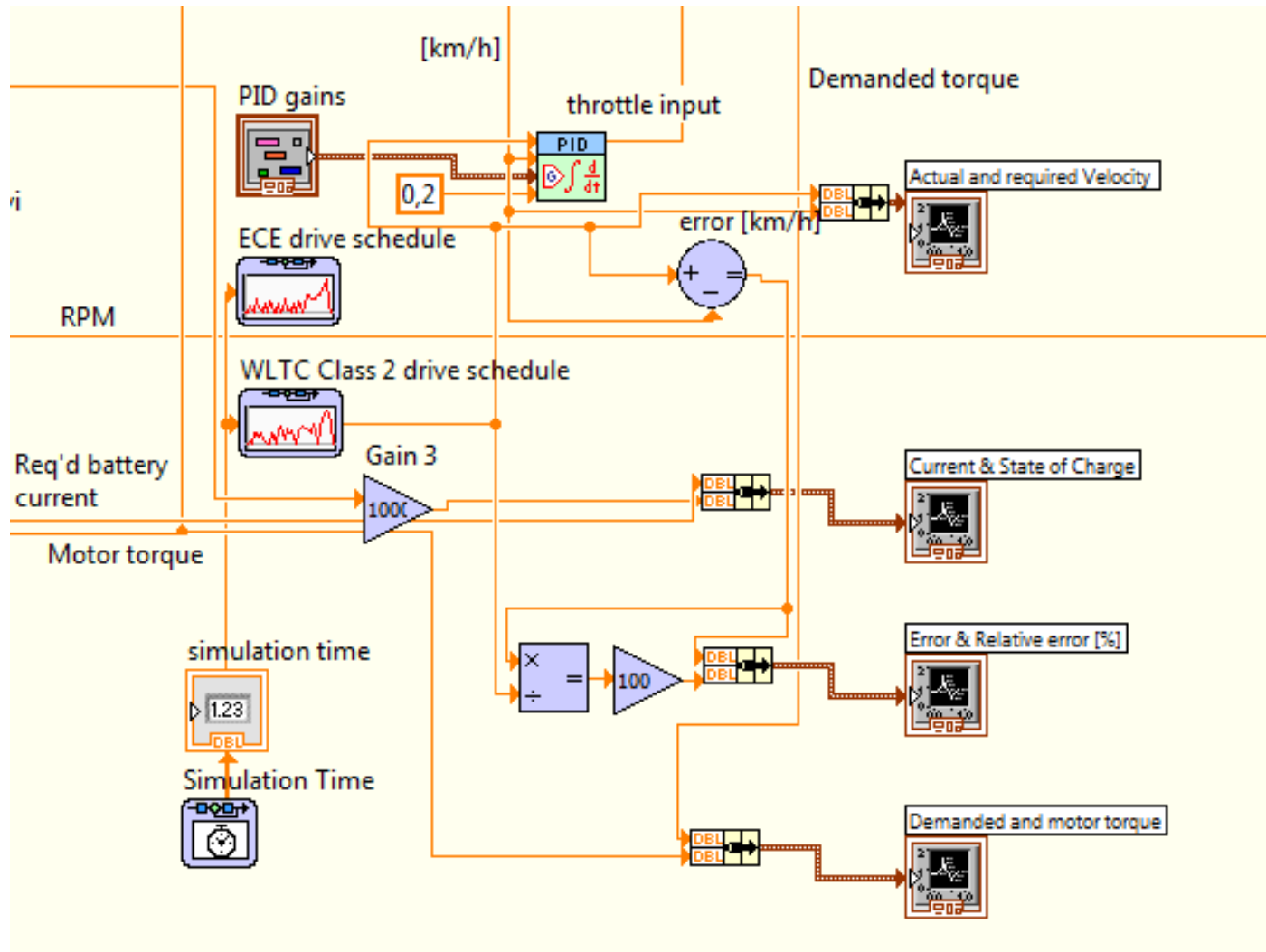
$$\alpha_4 = \frac{C_{\text{dyn}}R_{\text{ohm}}}{C_{\text{SC}} + C_{\text{dyn}}}, \quad \alpha_5 = \frac{R_{\text{ohm}} + R_{\text{dyn}}}{(C_{\text{dyn}} + C_{\text{SC}})R_{\text{dyn}}}, \quad \alpha_6 = \frac{U_{\text{oc}}}{(C_{\text{SC}} + C_{\text{dyn}})R_{\text{dyn}}}.$$

Symulacja

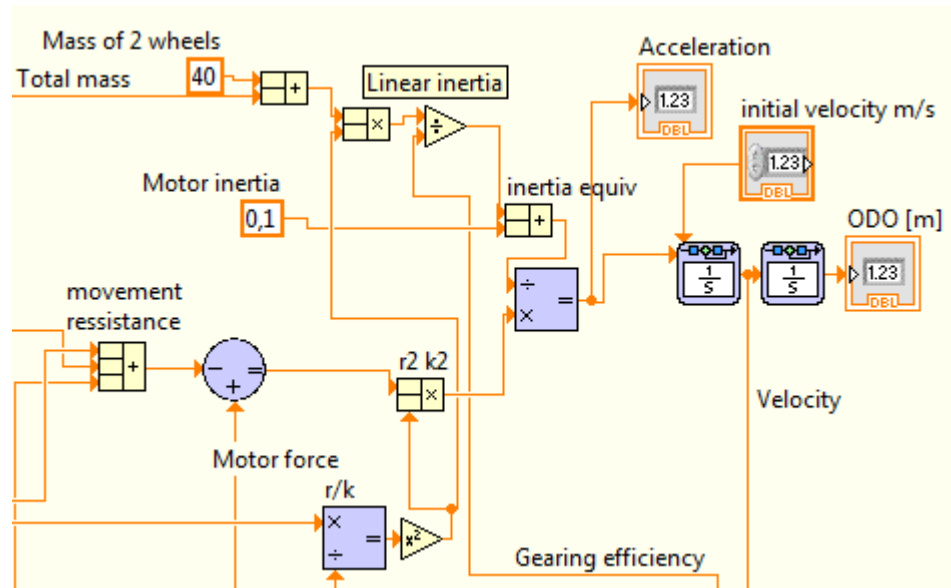

Realizacja

Symulacja

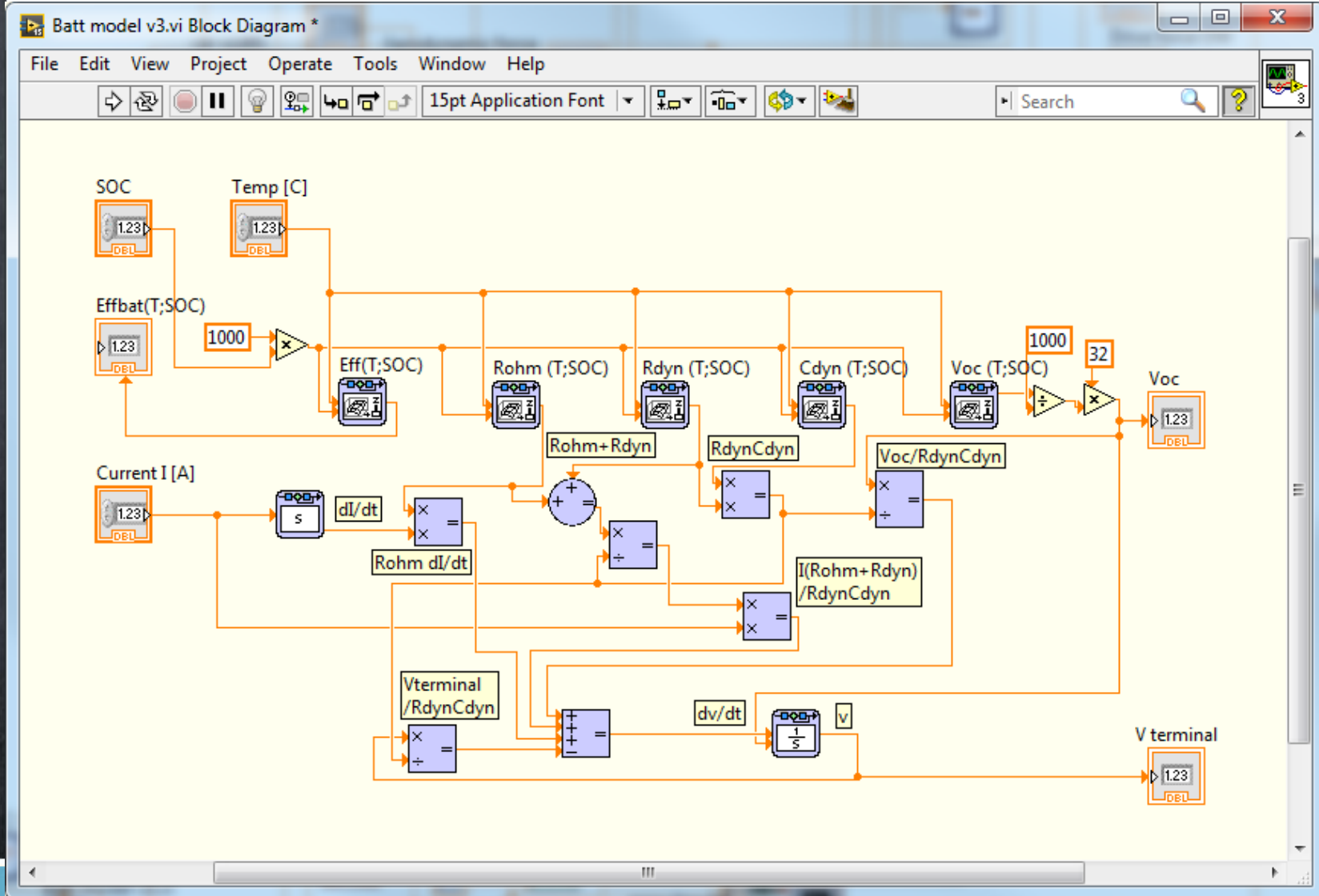

Symulacja

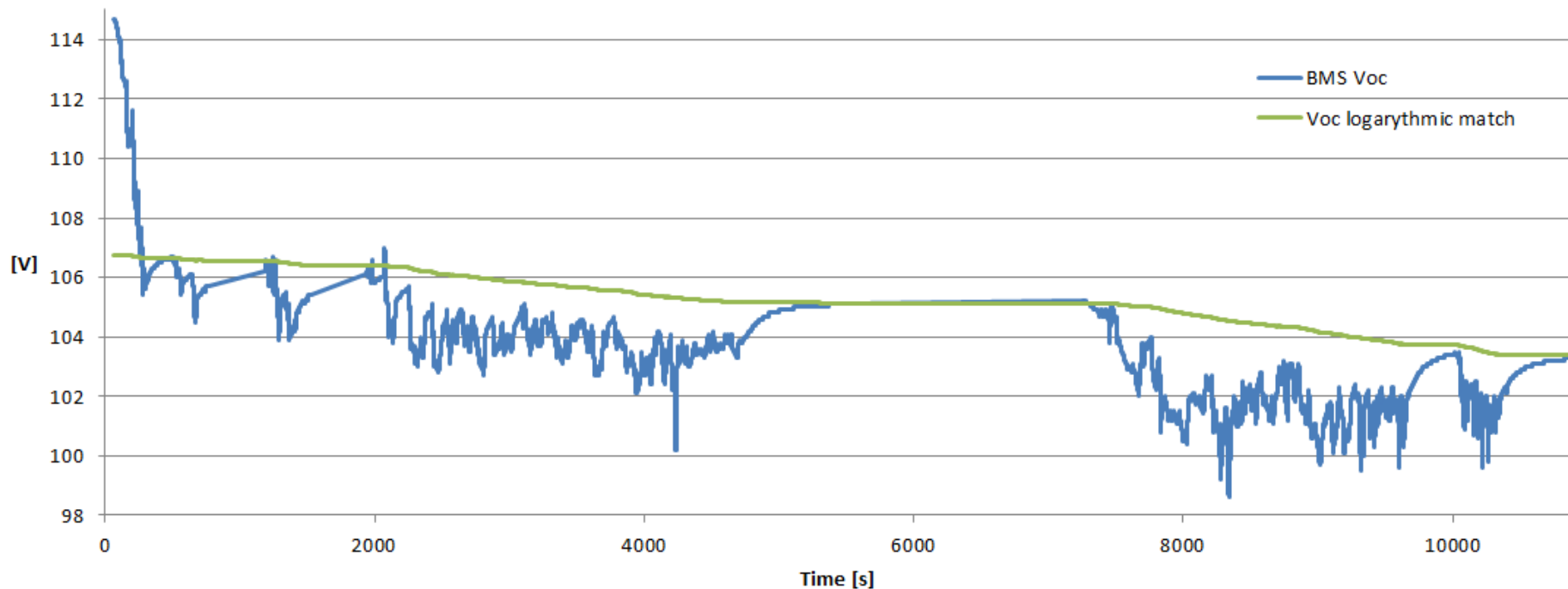

Symulacja – model numeryczny baterii

Realizacja

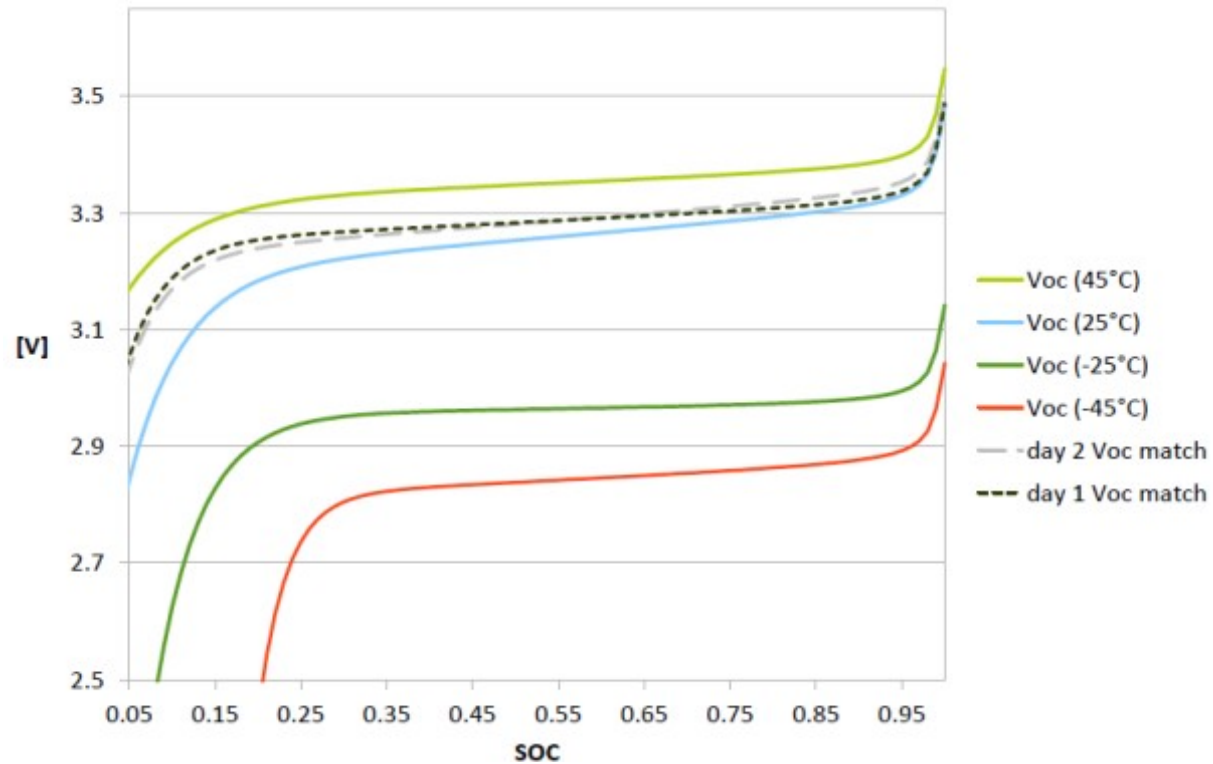
Parametryzacja modelu baterii

Realizacja

Napięcie przy obwodzie otwartym (V_{oc}) wyliczone przez moduł BMS i dopasowanie na podstawie logarytmicznej funkcji stanu naładowania (SOC)

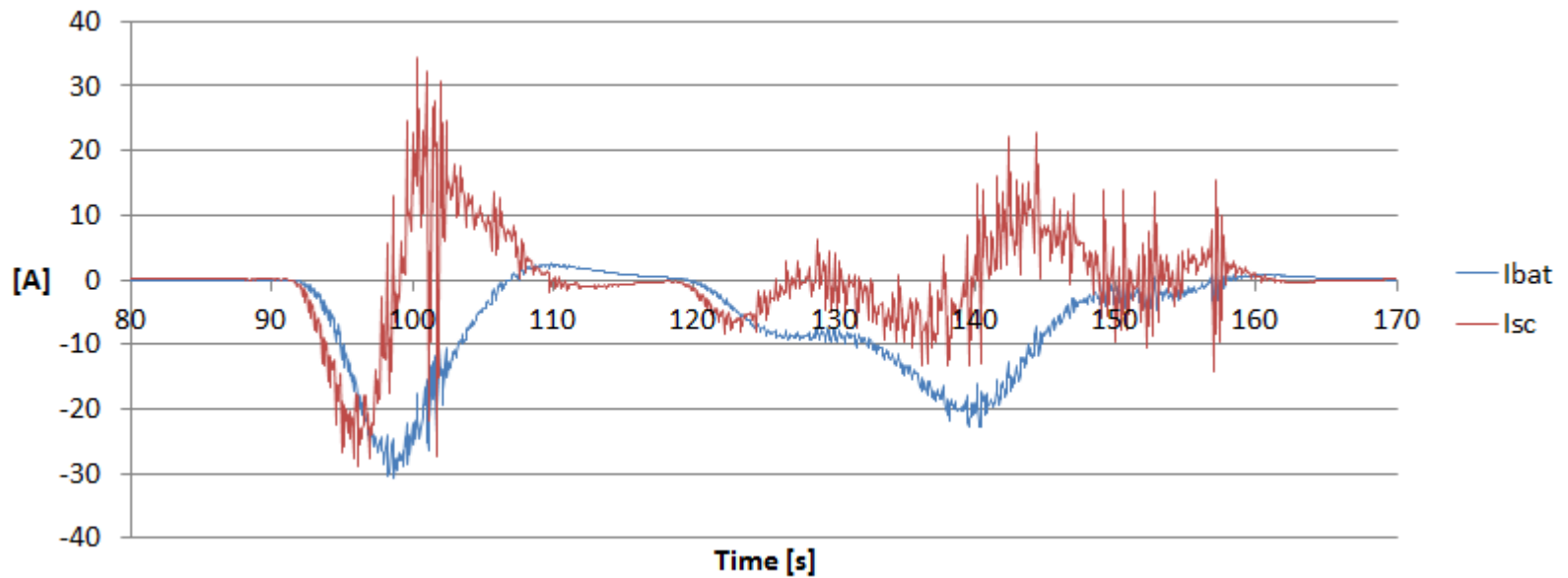
Parametryzacja modelu baterii

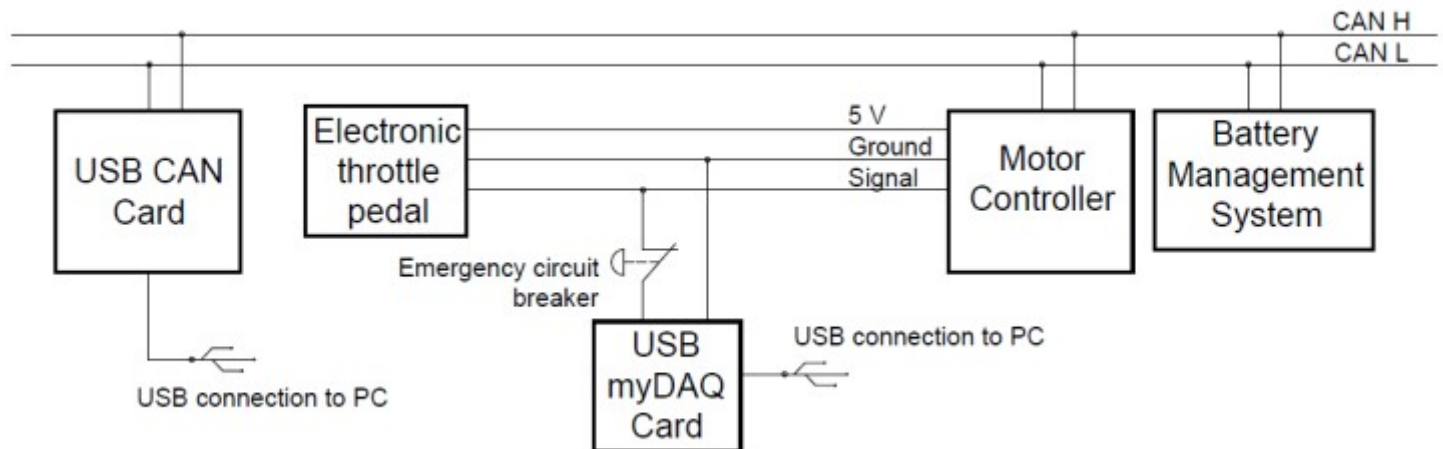
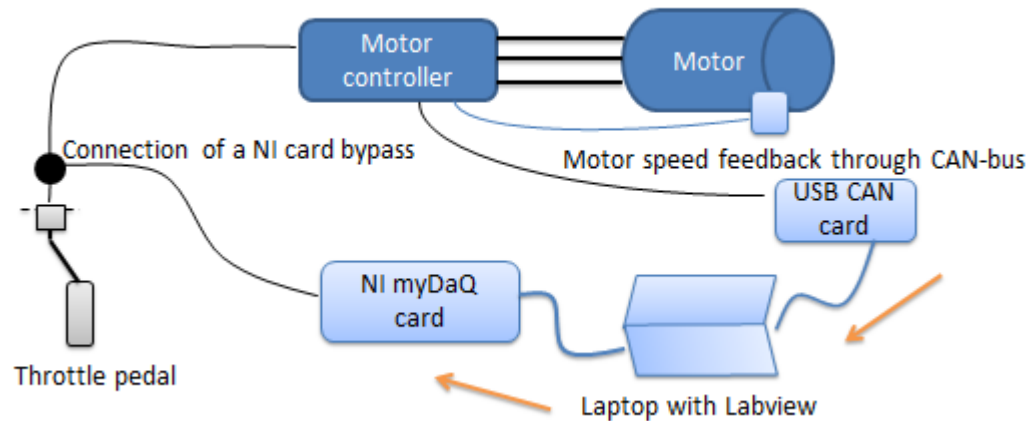
Realizacja

		Rohm						
	51.8805	0.038	0.04	0.042	0.044	0.046	0.048	0.05
Rdyn	0.032	80.1676	72.2106	65.9187	61.7954	60.2809	61.5619	65.4693
	0.034	64.4387	57.2066	52.3084	50.4197	51.8625	56.3747	63.2975
	0.036	52.6464	47.1657	44.9537	46.4694	51.3755	58.8229	67.9758
	0.038	47.7988	45.5016	46.8967	51.6764	59.0165	68.0878	78.2856
	0.04	51.8805	53.0092	57.1974	63.8379	72.2512	81.8874	92.3598
	0.042	63.1841	66.6584	72.3711	79.8367	88.6077	98.3307	108.747
	0.044	78.6554	83.4895	89.9855	97.8074	106.659	116.302	126.551
	0.046	96.3062	101.938	108.862	116.844	125.677	135.193	145.252

Symulacja hybrydowego zasobnika (HESS)

Realizacja badań eksperymentalnych

Realizacja badań eksperymentalnych

Realizacja

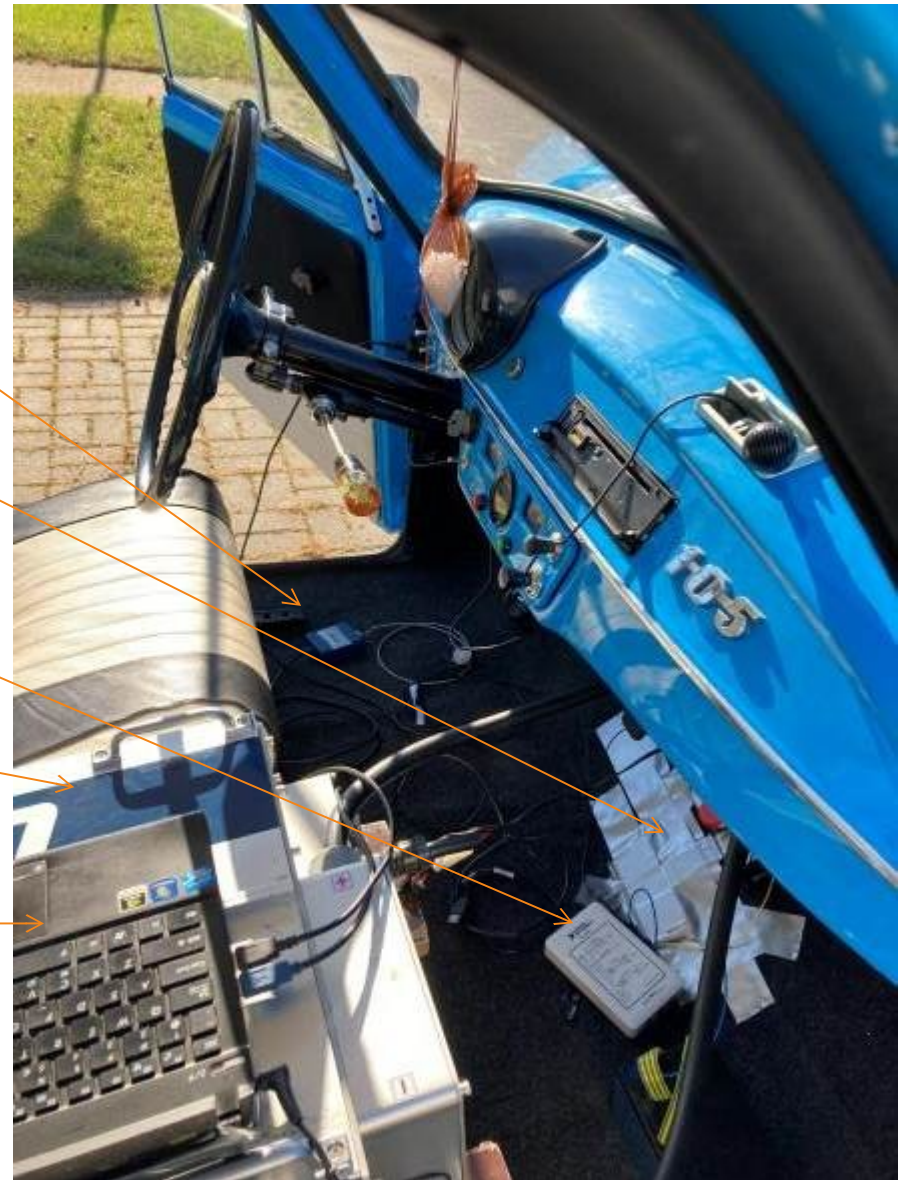
Karta USB do CAN

Wyłącznik bezpieczeństwa

Karta USB MyDAQ do zadawania prędkości

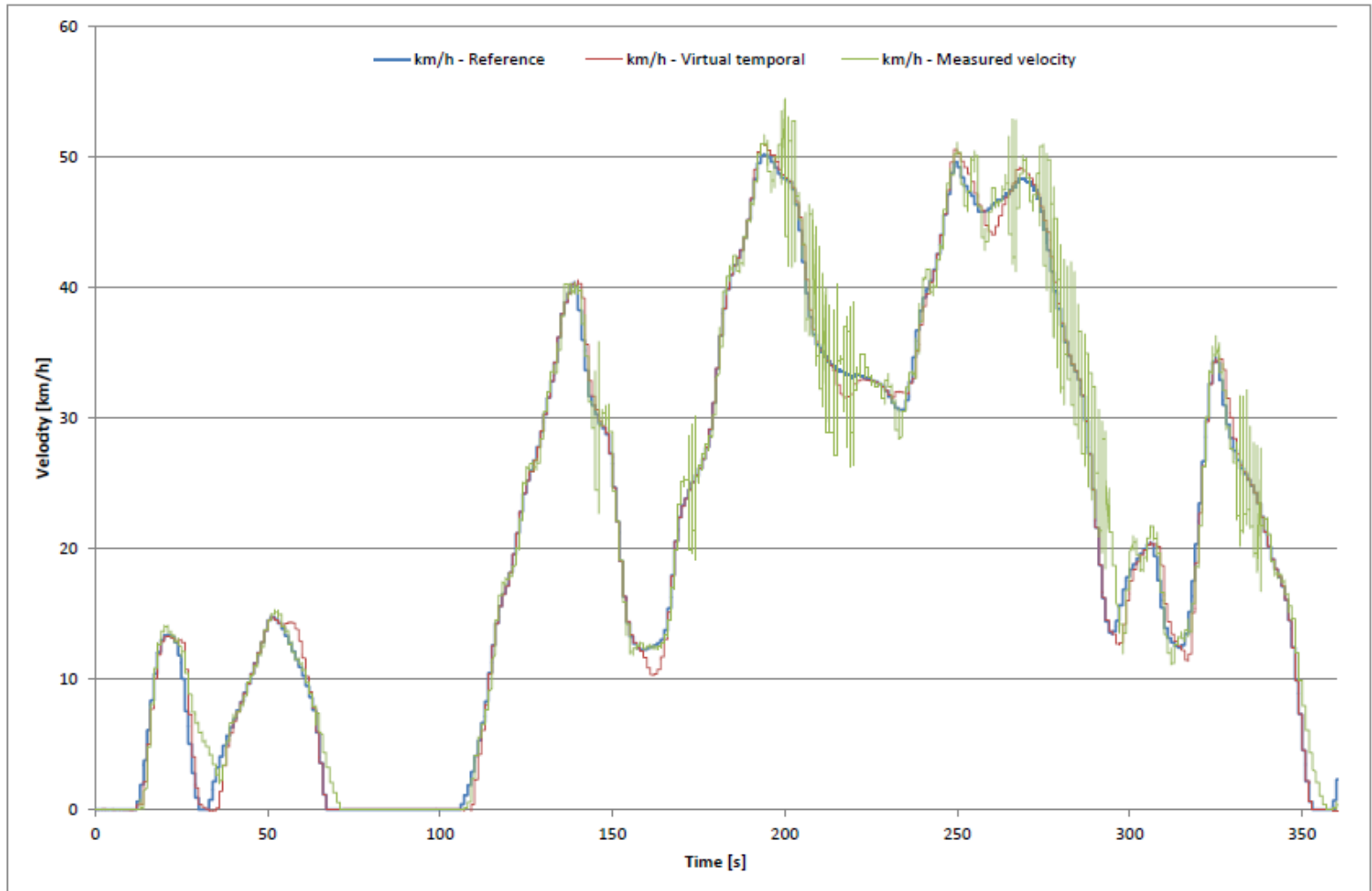
Supekondensator

Komputer z Labview i dodatkiem do symulacji

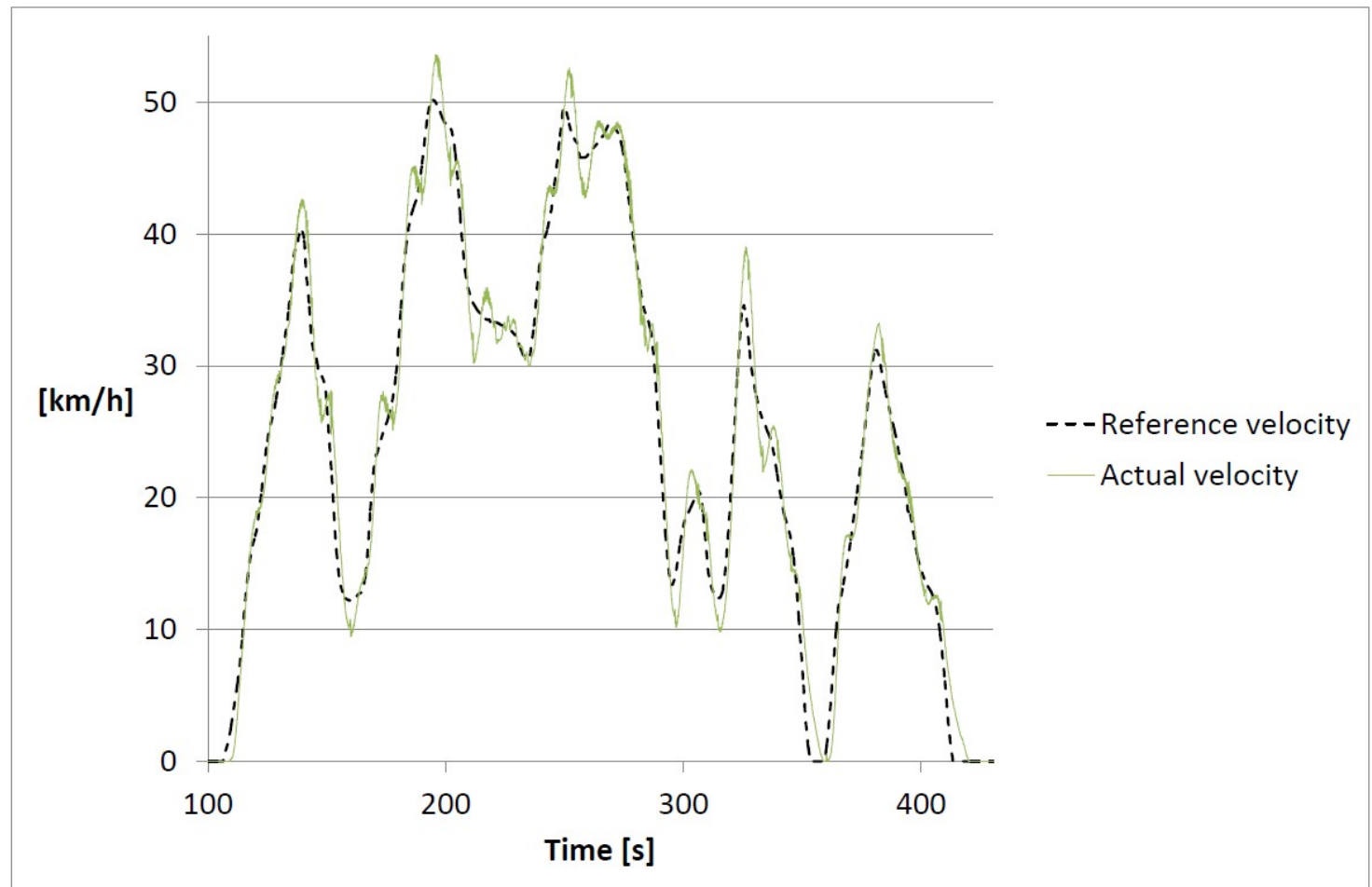
Realizacja badań eksperymentalnych

Problematyka przesterowanego układu nadążnego – oscylacje

Realizacja badań eksperymentalnych

Ostateczne mniej wysilone sterowanie nadążne gwarantowało powtarzalność, pomimo większego błędu prędkości względem referencyjnych cykli jazdy

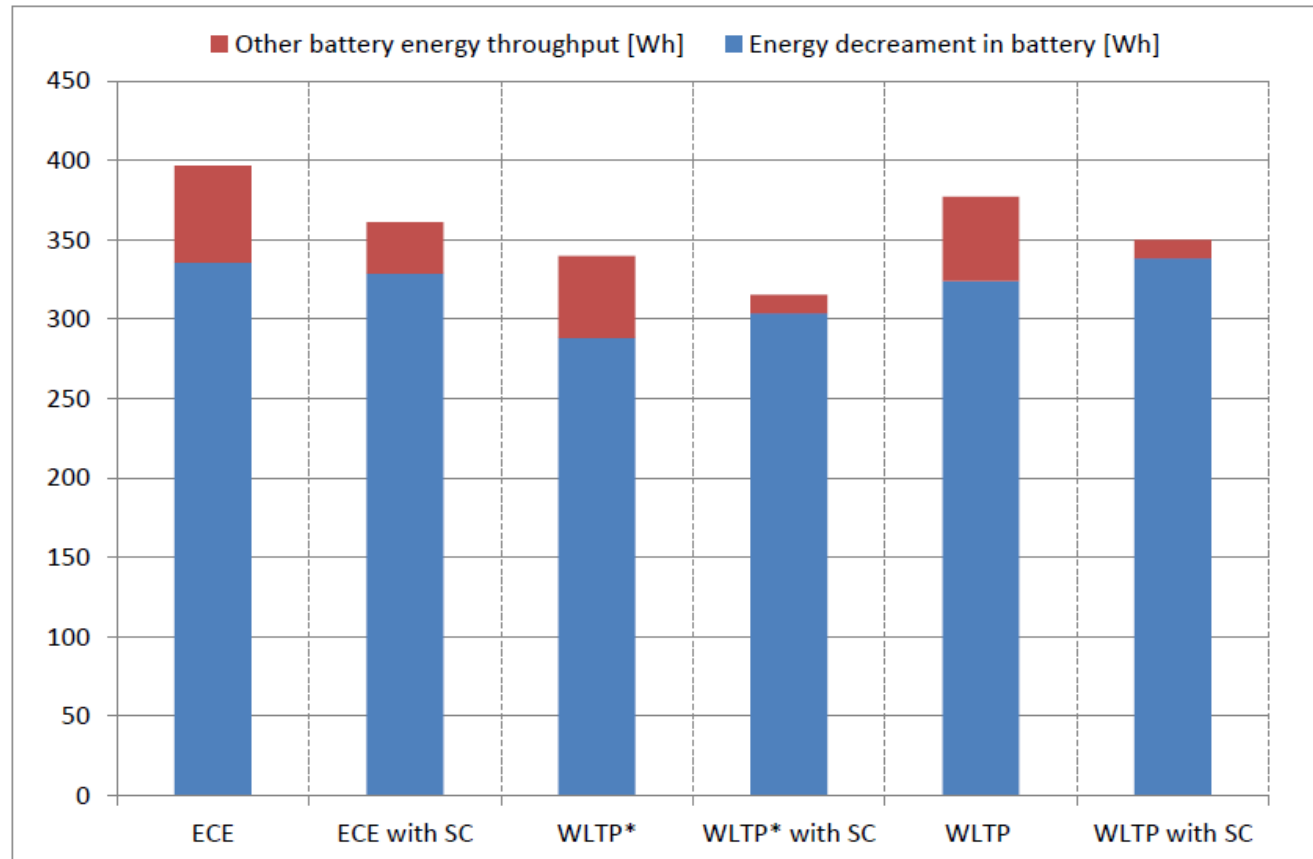

Wyniki

Wpływ superkondensatora na przepływ energii

- Ubytek energii w baterii [Wh]
- Przepustowość (przerób) baterii [Wh] (ang. Throughput)

Wpływ superkondensatora na przepływ energii

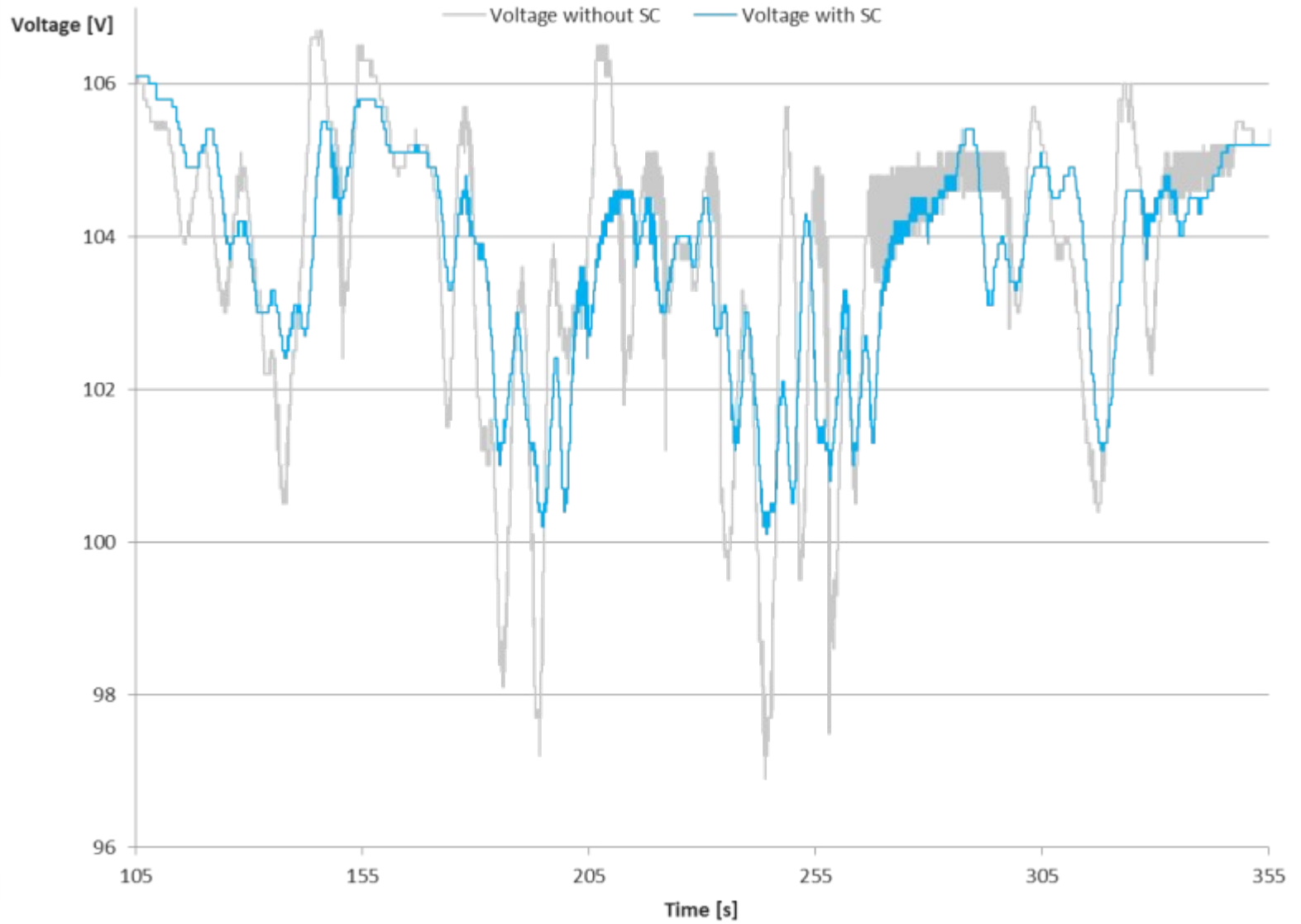
- Ubytek energii w baterii
- Przepustowość (przerób) baterii (ang. Throughput)

		Energy decrement in battery	Battery energy throughput
Simulation	ECE	+0.23%	-9.16%
	WLTP	0.00%	-14.07%
Real car	ECE	-2.05%	-9.00%
	WLTP	+4.41%	-7.22%

- Wyliczenie całkowitego wpływu superkondensatora na cykl życia akumulatora

		Influence on energy consumption	Influence on range	Overall influence on cycle life
Simulation	ECE	100.23%	-0.22%	+8.94%
	WLTP	100.00%	0.00%	+14.07%
Real car	ECE	97.95%	+2.09%	+11.08%
	WLTP	104.41%	-4.22%	+3.00%

Wpływ na stabilność napięcia DC

Wnioski

1. Zbudowano eksperymentalny pojazd wyposażony w HESS i dokonano pomiarów fizycznych.
2. Przygotowano modele matematyczne i symulacje numeryczne pojazdu wyposażonego w HESS i wszystkich jego elementów istotnych z punktu widzenia przepływów energii.
3. Dokonano parametryzacji modeli numerycznych elementów pojazdu.
4. Wyniki osiągnięte zarówno z symulacji, jak i z pomiarów rzeczywistych pokazują, że obecność pasywnie podłączonego superkondensatora może obniżyć przepustowość energii przez akumulator i w ten sposób wydłużyć jego żywotność.
5. Jeśli cena montażu komercyjnej instalacji superkondensatora nie przekroczy (wykazanych) kilku procent wartości akumulatora, to ma taka instalacja również uzasadnienie ekonomiczne.
6. Instalacja HESS zmniejszająca zużycie akumulatora zawierającego metale ziem rzadkich zmniejsza ślad środowiskowy eksploatacji pojazdu.

Lodz University of Technology

Tytuł przewodu doktorskiego:

Analysis of the impact of a supercapacitor on electrically driven wheeled vehicles

Analiza wpływu zastosowania superkondensatora w pojazdach kołowych z napędem elektrycznym

Dziękuję za uwagę!

mgr inż. Paweł Adamski

Promotor: dr hab. inż. Paweł Olejnik, prof. uczelni

13.06.2023, Łódź